

P.Z. br. 404

HRVATSKI SABOR

Klasa: 310-29/09-01/01

Urbroj: 65-09-02

Zagreb, 3. srpnja 2009.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 137. i članka 153. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Odbor za turizam u Hrvatskom saboru, aktom od 2. srpnja 2009. godine uz prijedlog da se sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za predstavnika, koji će u ime Odbora za turizam sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određen je Marin Brkarić, predsjednik Odbora.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

P.Z. br. 404

HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA TURIZAM

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Zagreb, 2. srpnja 2009.

Primljeno: 03 -07- 2009		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
310-29/09-01/01	65	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
6521-7-09-01	1	-

**PREDSJEDNIKU
HRVATSKOGA SABORA**

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129., 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora Odbor za turizam podnosi **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, s Konačnim prijedlogom zakona uz prijedlog da se Zakon donese po hitnom postupku.**

Za svojega predstavnika, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela Odbor za turizam odredio je Marina Brkarića, predsjednika Odbora za turizam.

PREDSJEDNIK:
Marin Brkarić

ODBOR ZA TURIZAM

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, 2. srpnja 2009.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRAIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM; TE POSLJEDICE KOJE ĆE NASTATI DONOŠENJEM ZAKONA

Hrvatski sabor donio je Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda 17. listopada 2008. godine. Svrha Zakona jest utvrđivanje mjera za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda, štetnih sastojaka cigareta i obvezne oznake na pakiranjima duhanskih proizvoda te preventivne mjere protiv pušenja, a sve u cilju zaštite zdravlja građana.

Donesenim zakonom domaće zakonodavstvo se također usklađuje i s pravnom stečevinom Europske unije na području uporabe duhanskih proizvoda.

Također se zakonom uređuje i zabrana pušenja u svim zatvorenim javnim prostorima. Pod javnim prostorom u smislu predloženog Zakona smatra se zatvoreni prostor namijenjen skupnom boravku ljudi, a obuhvaća prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja zdravstva, zaštite djece, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, trgovine, športa i rekreacije, ugostiteljstva i turizma, kulture i umjetnosti, prometa, uključujući čekaonice, prostorije za sastanke, sve dvorane za okupljanje ljudi i gledališta, javna prometna sredstva, dizala, kabine žičare, javne zahode te otvorene prostore namijenjene održavanju kazališnih i kino predstava, prostore školskih dvorišta, dvorišta zdravstvenih ustanova i druge prostore u kojima nepušači protiv svoje volje mogu biti izloženi duhanskom dimu.

Iznimno od navedenih zabrana dopušta se pušenje u posebnim za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju sukladno propisima o ugostiteljskoj djelatnosti.

Prostor za pušenje mora biti uređen tako da iz njega nije moguć protok zraka onečišćenog duhanskim dimom u drugi prostor, ne smije biti namijenjen prijelazu u druge prostore i ne smije zauzimati više od 20% ukupne površine javnog prostora. Također prostor mora biti namijenjen isključivo pušenju te se u njemu ne smije konzumirati hrana niti piće. Od kada je Zakon stupio na snagu uočene su određene poteškoće u njegovoj primjeni u praksi. Poteškoće se prvenstveno odnose na prekratki vremenski rok (od svega 6 mjeseci) koji je određen za prilagodbu i usklađivanje rada i poslovanja s odredbama ovoga Zakona.

Također, posebno su spomenutim Zakonom pogođeni ugostiteljski objekti bez terasa, za koji je rok prilagodbe od 6 mjeseci bio uistinu prekratak.

Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda nastoji se najviše zaštititi male kvartovske objekte koji ne mogu primiti veliki broj ljudi, ne mogu udovoljiti traženjima zakonodavca za otvaranjem posebne odvojene prostorije za pušenje. Ova vrsta objekata bilježi i najveći pad prometa, koji rezultira padom prihoda u sektoru ugostiteljstva.

Premda je neosporna činjenica da velika većina lokala ima terase, smatra se da će se prave posljedice važećeg zakona vidjeti tek u jesenjskom periodu, kada terase kao slobodno mjesto za pušenje više neće biti moguće rješenje. Odbor za turizam primio je Inicijative za izmjenu Zakona od strane Hrvatske obrtničke komore te Udruge hrvatskih restoratera.

Zakon osobito pogađa male ugostiteljske objekte bez terase i dovodi u pitanje njihov opstanak. U vrijeme recesije svaka mjera kojom bi se spasilo neki pravni subjekt ili zadržalo radno mjesto treba biti prioritet. Zakonom se ugostiteljski objekti do 50m² stavljaju u nepovoljniji položaj na tržištu od poduzetnika s većim prostorom, jer ne mogu fizički odvojiti dozvoljenih 20% prostora za pušenje, čime se narušava ustavno načelo o jednakosti svih poduzetnika na tržištu.

Problem također leži i u činjenici da ulaganjem znatnih financijskih sredstva ugostitelja u opremanje prostorije za pušenje u kojima neće biti moguća konzumacija pića, za njih takva investicija nije financijski prihvatljiva i rentabilna.

Isto tako Pravilnikom, a ne Zakonom potrebno je definirati minimalne tehničke uvjete za prostorije za pušenje, zbog brže i jednostavnije prilagodbe podzakonskih propisa novim, tehničkim uvjetima. Još jedna manjkavost zakona leži u činjenici kako nije jasno precizno na koji bi to način vlasnici ili korisnici prostora u kojima je pušenje zabranjeno osigurali provedbu zabrane puštenja. Zakonom im je utvrđena obaveza, ali ne i način provedbe.

Republika Hrvatska je turistička zemlja, značajan dio BDP-a ostvaruje upravo iz turizma, prema statističkim izvješćima za 2008. godinu, ugostiteljska djelatnost je imala preko 17.000 objekata i zapošljavala

preko devedeset tisuća djelatnika. U 2008. godini u toj djelatnosti ostvaren je promet od 9.690.463.000,00 kn pa nije zanemariv i doprinos te djelatnosti za državni proračun kroz porez na dodanu vrijednost, porez na dohodak, doprinose na plaće i sl. Prema statističkim izvješćima samo od poreza na dodanu vrijednost od prometa jela i pića u ugostiteljskoj djelatnosti država je ostvarila 1.747.461.811,86 kn.

S obzirom na sve negativne posljedice te prekratki rok prilagodbe potrebno je donijeti izmjene i dopune važećeg zakona.

Predložene izmjene i dopune Zakona će ujedno i omogućiti da ugostiteljski objekti iznad 50 m² imaju mogućnost za realizacijom odvojene prostorije za pušenje, vezano uz prijedlog da objekti do 50m² mogu sami izabrati žele li biti za pušače, odnosno ne pušački objekti, dok bi ugostiteljski objekti čija površina prelazi 50m² trebali odvojiti prostor za pušače.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161, stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst 41/02, 91/03 i 58/04), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku radi omogućavanja ugostiteljima dužeg roka prilagodbe navedenom Zakonu.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Prilaže se tekst odredbi važećeg Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda (Narodne novine, broj 125/08) koje se mijenjaju i dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA

Članak 1.

U Zakonu o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda („Narodne novine“ broj 125/08) članak 13. dodaju se stavci 5., 6. i 7. koji glase:

(5.) „Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka u zatvorenim javnim prostorima sukladno posebnim propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, registriranim ugostiteljskim objektima do veličine 50m² pušenje može dozvoliti vlasnik odnosno korisnik tog prostora. Navedena površina odnosi se na zatvoreni prostor za usluživanje gostiju unutar ugostiteljskog objekta, a koji je definiran provedbenim propisima temeljem Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti. U takvim prostorima mora biti istaknuta vidljiva oznaka o dozvoli pušenja“.

(6.) „Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka u zatvorenim javnim prostorima sukladno posebnim propisima u ugostiteljskoj djelatnosti, registriranim ugostiteljskim objektima iznad 50m² omogućuje se da od navedene površine može fizički odvojiti i osposobiti prostoriju za pušenje“.

(7.) „Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ugostiteljske terase za koje je rješenjem nadležnog tijela za utvrđivanje uvjeta za obavljanje poslova ugostiteljstva utvrđeno da ispunjavaju uvjete propisane za prostore za usluživanje na otvorenom sukladno propisima na području ugostiteljstva, ne smatraju se zatvorenim javnim prostorima u smislu odredbe stavka 2. ovog članka i na njima je dopušteno usluživanje jela i pića“.

Članak 2.

U članku 14. u stavku 1. podstavku 2. broj „20“ zamjenjuje se brojem „30“.
Podstavak 3. se briše.

Podstavak 4. koji postaje podstavak 3. mijenja se i glasi:
„u prostoru za pušenje dozvoljena je konzumacija“.

Članak 3.

Članak 15. mijenja se i glasi:

„ Prostor i uvjete koje mora ispunjavati prostor za pušenje poblize će se urediti Pravilnikom kojega će donijeti ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva turizma u roku od 6 (šest) mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona“.

Članak 4.

Članci 16., 17., 18., 19., i 20. brišu se.

Članak 5.

U članku 21. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Iznimno od stavka 1.ovoga članka vlasnik ili korisnik ugostiteljskog objekta nije odgovoran za povredu zabrane pušenja ako je osoba koja uslužuje hranu ili piće upozorila pušača na zabranu pušenja i evidentirala izrečeno upozorenje.“

Članak 6.

U članku 33. riječi „šest mjeseci“ zamjenjuje se riječima „tri godine“.

Članak 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Dopunom članka 13. stavcima 5. i 6. i 7. pruža se mogućnost izbora vlasnicima odnosno korisnicima ugostiteljskih objekata u zatvorenim javnim prostorima do veličine 50 m² da sami odluče hoće li njihov lokal biti za pušače ili za nepušače, a u ugostiteljskim objektima čija je površina veća od 50 m² omogućiti da se od navedene površine može fizički odvojiti i osposobiti prostoriju za pušenje.

Budući da u zakonu nije decidirano navedeno da je na terasama ugostiteljskih objekata omogućena konzumacija hrane i pića uz dozvoljeno pušenje, predlažemo da se radi pogrešnog tumačenja zakona kako je sada u praksi, navede ovaj izuzetak, kako bi se izbjegla netočna tumačenja pojedinih zakonskih odredbi.

Terase se, ukoliko za to postoji pravovaljano rješenje, po mišljenju Ministarstva zdravstva ne smatraju zatvorenim javnim prostorima, te je samim time omogućena konzumacija hrane i pića kao i dopušteno pušenje.

Članak 2.

Ovim se člankom određuje veličina prostora za pušenje koja ne bi smjela zauzimati više od 30 % ukupne površine javnoga prostora.

Ukoliko se ugostitelj odluči za investiciju u posebnu prostoriju za pušenje, potrebno je definirati da je u takvom prostoru uz mogućnost pušenja gostu omogućena i konzumacija.

Velika ulaganja za ugostitelje u prostoriju za pušenje, u kojoj je moguće jedino pušiti bez mogućnosti konzumacije, prevelika su financijska investicija u koju veliki broj ugostitelja nije spreman ulagati jer nije financijski prihvatljiva i nije rentabilna.

Članak 3.

Kako bi se detaljnije usuglasile tehničke karakteristike za propisanu prostoriju za pušenje smatramo da je iste potrebno definirati kao minimalne tehničke uvjetet za prostorije za pušenje, a koje je potrebno definirati posebnim propisima u vidu Pravilnika, a ne Zakona. Naime, podzakonski propis se brže i jednostavnije prilagođava i mijenja novim, tehničkim i tehnološkim uvjetima.

Članak 4.

Brišu se članci 16., 17., 18., 19. i 20. kojima se propisuju uvjeti projektiranja, instaliranja i održavanja ventilacijskih sustava za pušenje.

Članak 5.

Pri kažnjavanju vlasnika ugostiteljskog objekta, uzela bi se u obzir pismena evidencija kada je i na koji način gost, koji je počinio prekršaj, tj. pušio u prostoru u kojem je pušenje zabranjeno, upozoren da čini prekršaj. Inspekcija bi prilikom uvida to trebala uzeti u obzir i u tom slučaju ne bi kažnjavala vlasnika.

Nije jasno precizirano na koji bi to točno način vlasnici ili korisnici prostora u kojima je pušenje zabranjeno osigurali provedbu zabrane pušenja. Zakonom im je utvrđena obaveza, ali ne i način provedbe, odnosno, nisu im date ovlasti temeljem kojih bi oni mogli utjecati na ponašanje pušača tj. prekršitelja

Članak 6.

Odredbom članka 33. Zakona propisan je rok od šest mjeseci za usklađenje rada i poslovanja s odredbama ovog Zakona. Smatramo da bi se navedeni rok prilagodbe trebao produžiti.

Ukazujemo da je taj rok puno kraći nego što je to slučaj u zemljama EU (Austrija – rok prilagodbe bio je tri (3) godine, Estonija šest (6) godina, Finska tri (3) godine, Rumunjska četiri (4) godine.....)

Predlažemo da se rok u RH produži na tri (3) godine. Taj rok smatramo primjerenim za usklađivanje rada ugostitelja posebno u dijelu poslovnih ulaganja u opremanje prostorije za pušenje.

Članak 7.

Članak 7. odnosi se na vremensko razdoblje u kojem će spomenute izmjene i dopune Zakona stupiti na snagu.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU (N.N. 125/08)

Članak 13.

Zabranjuje se pušenje u svim zatvorenim javnim prostorima.

Zatvorenim javnim prostorom smatra se prostor koji ima krov i potpuno zatvoreno više od polovice površine pripadajućih stijena. Pušenje je zabranjeno i u prostorima koji se po ovom Zakonu ne smatraju zatvorenim javnim prostorom, a funkcionalni su dio prostora u kojima se obavlja djelatnost odgoja i/ili obrazovanja te zdravstvena djelatnost. Prostor za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka pušenje je dopušteno:

- u posebnim za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju sukladno propisima o ugostiteljskoj djelatnosti o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja,
- u posebnim za pušače određenim prostorima u psihijatrijskim bolnicama i u posebnim za pušače određenim prostorima drugih pružatelja zdravstvene skrbi duševno bolesnim osobama, o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja i
- u prostorima za pušenje.

Članak 14.

Prostor za pušenje mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- prostor mora biti uređen tako da iz njega nije moguć protok zraka onečišćenog duhanskim dimom u drugi prostor,
- prostor ne smije biti namijenjen prijelazu u druge prostore i ne smije zauzimati više od 20% ukupne površine javnoga prostora,
- prostor mora biti namijenjen isključivo pušenju,
- u prostoru se ne smije konzumirati hrana ni piće.

Članak 15.

Prostor za pušenje mora biti zatvorena prostorija sa cijelom površinom svih pripadajućih zidova i stropa, s kliznim vratima koja se moraju samostalno zatvarati. Zatvoreni prozori i vrata smatraju se kao dio zida.

Iznad ili uz vrata prostora za pušenje mora se nalaziti oznaka »Prostor za pušenje« s navedenim brojem osoba koje istodobno prostor za pušenje može primiti.

Ispred ulaza u prostor za pušenje i u prostoru za pušenje mora se osigurati da se u slučaju kvara ventilacijskog sustava automatski pojavi oznaka »Zabranjeno pušenje zbog kvara na ventilacijskom sustavu«.

Članak 16.

Prostor za pušenje mora biti opremljen ventilacijskim sustavom koji je sastavni dio prostora za pušenje i koji je fizički odvojen od drugoga ventilacijskog sustava zatvorenoga javnog prostora u kojem je prostor za pušenje. Duhanskim dimom onečišćen zrak iz prostora za pušenje ne smije prelaziti u druge zatvorene prostorije zatvorenoga javnog prostora.

Ventilacijski sustav prostora za pušenje mora raditi automatski i osiguravati da nema istjecanja dima u druge zatvorene prostorije zatvorenoga javnog prostora.

Članak 17.

Ventilacijskim sustavom prostora za pušenje mora se u odnosu na zatvoren prostor iz kojeg se ulazi u prostor za pušenje u samom prostoru za pušenje osigurati podtlak od najmanje 5 Pa uz zatvorena vrata prostora za pušenje.

Prostor za pušenje mora biti opremljen uređajem za mjerenje i prikazivanje podataka o podtlaku.

Članak 18.

Ventilacijskim sustavom u prostoru za pušenje mora biti osiguran dovod zraka iz otvorenog prostora ili iz zatvorenog prostora u kojemu je pušenje zabranjeno. Sustav izmjene zraka mora se pročišćavati tako da je najmanja osigurana količina dodatnog zraka 30 litara u sekundi po osobi na temelju indeksa popunjenosti prostora od 0,7 osoba/m².

Članak 19.

Zrak iz prostora za pušenje ne smije se reciklirati nego mora putem ventilacijskog sustava biti izveden u otvoreni prostor.

Članak 20.

Projektiranje, instaliranje i održavanje ventilacijskih sustava prostora za pušenje mora biti provedeno sukladno posebnim tehničkim propisima kojima se utvrđuju bitni zahtjevi za sustave ventilacije.

Članak 21.

Provedbu zabrane pušenja obvezni su osigurati vlasnik ili korisnik prostora u kojem je pušenje zabranjeno.

Članak 33.

Vlasnici, odnosno korisnici zatvorenoga javnog prostora obvezni su svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.